

Vergaderjaar 2014–2015

27 529 **Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) in de Zorg**

33 149 **Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ)**

Nr. 133 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 juni 2015

In het Algemeen Overleg op 30 oktober 2014 met de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de IGZ (Kamerstuk 33 149, nr. 31) heb ik u toegezegd nadere informatie te verstrekken over de ICT bij de IGZ en het CIBG. Dat doe ik met deze brief. De toezegging deed ik naar aanleiding van vragen die, mede in het licht van het rapport van de commissie-Elias, werden gesteld naar de noodzakelijkheid van een nieuw ICT-systeem bij de inspectie¹ en naar mogelijk hergebruik van een systeem van een andere inspectie of uit het buitenland. In het Algemeen Overleg heeft u mij ook gewaarschuwd voor het risico van het uit de hand lopen van de kosten en de omvang bij de ontwikkeling van een nieuw systeem.

Voorop staat dat ik uw zorgen, zeker in het licht van het rapport van de commissie-Elias, begrijp. Ten aanzien van de ICT bij de IGZ en het CIBG is daarom al eerder in het kader van risicomanagement een aantal keuzes gemaakt, waarover ik u in deze brief informeer. Daarbij gaat het op hoofdlijnen om drie verschuivingen:

- *van ICT naar informatievoorziening (van middelen naar doel)*
De nadruk komt niet te liggen op ICT maar op de informatie die nodig is;
- *van zelf doen naar het inkopen van diensten*
ICT-middelen worden bij voorkeur niet meer zelf ingekocht en beheerd. Informatiediensten worden gevraagd aan een gespecialiseerde partij, tegen betaling van een all-in bedrag naar rato van gebruik;

¹ Zoals ik eerder aan uw Kamer heb gemeld, is het verbeteren van de ICT-systemen en de informatie-infrastructuur van de IGZ één van mijn grootste prioriteiten (zie onder andere Kamerstuk 33 149, nr. 21).

- *van specifieke ICT voor de eigen organisatie naar hergebruik en generieke ICT*
Bij het inkopen van informatiediensten wordt waar mogelijk samengewerkt met vergelijkbare organisaties en worden de kosten met meer afnemers gedeeld.

De gemaakte keuzes, reikwijdte, tempo en fasering van de ontwikkeling van de nieuwe informatievoorziening van de IGZ en het CIBG kennen belangrijke parallellen maar ook verschillen, die ik onderstaand zal duiden. Waar relevant zal ik hierbij ook stilstaan bij de gemaakte keuzes in relatie tot de adviezen van de commissie-Elias.

Doen waar je goed in bent

De IGZ is een inspectie-organisatie en levert toezicht op actoren in het zorgveld op basis van vergaarde informatie. Het CIBG is een registerautoriteit en levert onder meer vertrouwensdiensten – zoals de identificatie en autorisatie van zorgverleners en continue screening in maatschappelijke sectoren – gebaseerd op betrouwbare gegevens. Deze kerntaken vragen om intensieve informatieverwerking. Dat maakt de IGZ en het CIBG in belangrijke mate afhankelijk van goede en betrouwbare informatievoorziening en daarmee ook van ICT.

ICT-ontwikkelingen gaan echter snel en worden steeds complexer. Gespecialiseerde ICT-dienstverleners beschikken over de hiervoor benodigde kennis en kunde. Gekozen is daarom voor concentratie op de kerntaken. IGZ en CIBG kopen daarom in de toekomst de benodigde ondersteuning in bij een gespecialiseerde partij, namelijk de Dienst ICT Uitvoering (DICTU, de ICT-organisatie van het Ministerie van Economische Zaken).

De aansluiting bij DICTU

DICTU is één van de onderdelen van het Rijk die zich ontwikkelt tot rijksbrede ICT-dienstverlener. De keuze voor een rijksbrede ICT-dienstverlener is in lijn met de Hervormingsagenda Rijksdienst en i-Strategie Rijk. Hierin wordt het aantal interne ICT-dienstverleners verkleind en maken meerdere Rijksonderdelen hergebruik van dezelfde informatiediensten.

Het CIBG maakt nu nog gebruik van de diensten van een andere Rijksdienstverlener, namelijk SSC-ICT Haaglanden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. SSC-ICT zal zich, zo is binnen het Rijk afgesproken, in de nabije toekomst vooral toeleggen op generieke voorzieningen en werkplekdiensten. Gespecialiseerde taken zoals de registertaken van het CIBG passen daar minder goed bij. DICTU heeft veel ervaring met databeheer en registers, opgedaan voor bijvoorbeeld het huidige EZ en ook BZK². Op basis hiervan heeft VWS gekozen voor DICTU als toekomstige ICT-dienstverlener voor het CIBG.

In de I-strategie Rijk³ is vastgelegd dat de rijksinspecties op termijn van één dienstverlener binnen het Rijk gebruik gaan maken, namelijk DICTU. De IGZ sluit hierbij aan.

² Zo is DICTU ook de beheerder van de Basis Registratie Personen (BRP).

³ Kamerstuk 26 643, nr. 216, 15 november 2011.

Van ICT in eigen beheer naar dienstverlening uit de (rijks)cloud

Bij de overgang naar DICTU kiezen de IGZ en het CIBG voor informatie-dienstverlening uit de «(Rijks)cloud». Dit past binnen de i-Strategie van het Rijk en DICTU heeft al ervaring op dit terrein. Bij dienstverlening uit de cloud schaffen de IGZ en het CIBG voor de door hen gewenste oplossingen op termijn zelf geen software of «techniek» meer aan, maar kopen passende informatiediensten in.

IGZ en het CIBG benoemen hierbij vanuit kennis van de eigen primaire processen de gewenste functionaliteit. De ICT-organisatie, DICTU, die de meest up-to-date ICT-kennis in huis heeft, kan deze zelf of eventueel met een externe partij uitwerken in technische oplossingen. Omdat DICTU voor meerdere organisaties binnen het Rijk werkt, kan zij ook overzien waar hergebruik, samenwerking en standaardisatie mogelijk zijn. DICTU is de aanbestedende dienst en investeert in de benodigde ICT.

De ondersteuning door DICTU van de IGZ

De IGZ heeft DICTU gevraagd om generieke ondersteuning geschikt voor meerdere inspecties.

Deze ondersteuning zal worden afgenomen op basis van een «abonnementsprijs» waarin ook de investeringen die DICTU moet doen en de kosten van onderhoud en beheer worden versleuteld. Deze vorm van dienstverlening en beprijzing is gebruikelijk in de markt van clouddienstverlening. De ervaring is dat zij op termijn tot een kortere realisatietijd en lagere kosten leidt.

Vanwege het beoogde hergebruik door andere inspecties heeft de IGZ in de vraagstelling samengewerkt met het Agentschap Telecom van het Ministerie van Economische Zaken. Door DICTU is een gemeenschappelijke oplossing voor beide organisaties aanbesteed⁴ die hergebruikt kan worden door vergelijkbare organisaties. Zo heeft de Huurcommissie, vallend onder het Ministerie van BZK, al aangegeven geïnteresseerd te zijn in de afname van de diensten zodra deze beschikbaar zijn. In de aanbesteding is daartoe de mogelijkheid opgenomen om ook andere Rijksorganisaties onder de werking van het contract te brengen. Alleen de functionaliteiten en niet de gegevens zullen worden gedeeld. De gegevens zijn strikt beveiligd opgeslagen binnen het Rijk en alleen toegankelijk voor de betreffende organisatie.

In lijn met het advies van de commissie-Elias om de kennis van marktpartijen optimaal te betrekken en zelf professioneel in te kopen is in de aanbesteding door DICTU gewerkt met zogenaamde «best value procurement». Marktpartijen krijgen hierbij de kans om op basis van functionele vragen van de overheid hun expertise maximaal te laten zien. Pas nadat dit ook echt is aangetoond en geaccepteerd door de opdrachtgevers wordt de definitieve opdracht verstrekt.

De ondersteuning door DICTU van het CIBG

Voor de ICT-ondersteuning van het CIBG geldt iets soortgelijks, in die zin dat door DICTU een «cloudplatform» binnen het Rijk wordt gerealiseerd waarbij de verschillende registers hergebruik maken van generieke componenten. Dit is mogelijk omdat er sprake is van overlap in functiona-

⁴ Omdat de huidige systemen van de IGZ end-of-life zijn, heeft de IGZ gekozen voor een «greenfieldbenadering», hetgeen betekent dat de volledige informatievoorziening ten behoeve van het primaire proces van de IGZ in zijn geheel nieuw wordt gerealiseerd in een onlangs door DICTU gerealiseerde (cloud-)omgeving.

liteit tussen de verschillende registers die het CIBG voert. Zo hoeft niet telkens opnieuw een nieuw register van de grond af aan te worden opgebouwd. Dit leidt naar verwachting tot lagere kosten, hogere beheerbaarheid en kortere realisatietijden voor nieuwe registers.

De registers van het CIBG worden stap voor stap overgebracht naar de DICTU. Er zal worden gestuurd op zoveel mogelijk gebruik van generieke componenten. Daarnaast is door het CIBG het initiatief genomen tot bestuurlijk overleg met andere organisaties die registerdiensten van de DICTU afnemen. Hierin wordt gesproken over gezamenlijke aansturing van de registerdiensten en hergebruik tussen de afnemende organisaties.

Besturing van de overgang naar DICTU

De keuze van voor DICTU betekent dat het Ministerie van VWS een relatie krijgt met DICTU die er tot heden niet was. Naast de bestaande governancestructuur rond DICTU heb ik hiertoe voor de komende periode een aparte governancestructuur EZ-VWS ingericht en zal DICTU voor VWS een specifiek organisatieonderdeel inrichten. Er zijn afspraken gemaakt over gezamenlijke sturing en afstemming in capaciteitsplanning en communicatie. In de governance is ook ruimte gemaakt voor periodiek bestuurlijk overleg tussen VWS, DICTU, de IGZ en het CIBG. Daarnaast zullen in het kader van risicomangement ook periodiek reviews worden gehouden en zullen de CIO's van zowel EZ als VWS toezicht houden op de transitie. Al deze bestuurlijke afspraken zullen in een convenant worden vastgelegd.

Fasering

De overgang naar DICTU vraagt een zorgvuldig en beheerst proces: de primaire processen van de IGZ en het CIBG mogen er immers niet onder lijden. In het geleidelijke transitietraject van het CIBG wordt het nieuwe register «continue screening kinderopvang» als eerste per 1 januari 2016 bij DICTU ondergebracht. Stap voor stap zullen daarna de andere processen worden vernieuwd en overgebracht naar DICTU. Op advies van de CIO van VWS zullen projectonderdelen niet te groot worden waardoor ze beheersbaar blijven. Voor de transitie heb ik extra middelen ter beschikking gesteld. In de transitieperiode zal een groeiend deel van de processen van het CIBG worden ondersteund door (nieuwe) IV-dienstverlening (bij DICTU) en een afnemend deel door de nu nog in gebruik zijnde systemen (ontwikkeld door het CIBG zelf). De verwachting is dat binnen 5 jaar alle registers waarvoor dit mogelijk is zijn overgebracht naar de DICTU.

De greenfieldbenadering van de IGZ heeft tot gevolg dat de transitiefase van de bestaande situatie naar de nieuwe informatievoorziening voor de IGZ relatief kort zal duren. Naar huidig inzicht zal de IGZ in de loop van 2018 geheel zijn overgeschakeld op de nieuwe informatiediensten.

Beheersing van de trajecten

Zowel het CIBG-project als het IGZ-project zijn in de voorbije periode onderworpen aan Gatewayreviews. Daarnaast hebben de CIO's van EZ en VWS zich tezamen een beeld gevormd over de transitie en hierover geadviseerd. Het huidige ambitieniveau en de aanpak van de transitie van zowel CIBG als IGZ zijn mede het gevolg van de aanbevelingen uit de reviews en adviezen. Ook in de volgende fasen zullen op relevante momenten reviews als hulpmiddel ingezet worden. Daarnaast zal ook na de transitie periodiek geëvalueerd worden of de door DICTU geleverde diensten nog aansluiten bij de vraag en voor de juiste prijs geleverd worden.

Kosten

U hebt mij ook gevraagd naar de kosten van ICT bij de IGZ en het CIBG. Beide organisaties maken zowel incidentele kosten voor de transitie naar DICTU als structurele kosten voor hun informatievoorziening zelf. De dekking hiervan is opgenomen in de meerjarenbegroting van het departement en de agentschappen. De kosten voor de informatievoorziening en ICT (hieronder «IV-uitgaven» genoemd) van het CIBG vormen meerjarig ongeveer 25% van de totale kosten van het agentschap, hetgeen in lijn is met vergelijkbare overheidsorganisaties. In verband met de huidige digitalisering ligt het percentage tijdelijk op 30%. Bij de IGZ gaat het om ongeveer 13% van de totale kosten.

	CIBG (*€ 1.000)		IGZ (*€ 1.000)	
	Project-kosten (incidenteel)	IV-uitgaven (structureel)	Project-kosten (incidenteel)	IV-uitgaven (structureel)
2015	1.300	12.175	1.000	6.600
2016 (geschat)	1.000	12.868	1.000	6.600
2017 (geschat)	400	13.255	1.200	6.600
Totaal	2.700	38.298	3.200	19.800

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers